

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

11 december 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Joke Schauvliege, de heren Patrick Lachaert en Bart Martens,
mevrouw Else De Wachter en de heren Rudi Daems en Jan Peumans –**

betreffende niet-ioniserende straling

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Naar aanleiding van verschillende vragen om uitleg, het voorstel van decreet van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 937/1*) en in opvolging van het voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Joachim Coens en Eric Van Rompuy en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende de inplanting van GSM-masten (*Parl. St. VI. Parl. 2000-01, nr. 418/4*), organiseerde de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed op 24 januari, 10 april en 15 mei 2008 een hoorzitting over blootstelling aan niet-ioniserende stralingen.

De sprekers tijdens de eerste hoorzitting van 24 januari waren de heren Robby Berloznik en Willy Weyns van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA), professor Victor V. Moshchalkov, van het departement Natuurkunde en Sterrenkunde van de Katholieke Universiteit Leuven en professor Stefaan Van Gool, van de dienst Kindergeneeskunde van het Universitair Ziekenhuis (UZ) Gasthuisberg.

De sprekers tijdens de hoorzitting van 10 april waren professor Franz Adlkofer, van de Stiftung für Verhalten und Umwelt uit Munchen en Dr. Wouter Duetz van het Kennisplatform Veilig Mobiel Netwerk. Namens de Hoge Gezondheidsraad namen professor emeritus André Vander Vorst, professor emeritus Walter Van Loock en doctorandus Dirk Adang het woord.

De sprekers tijdens de hoorzitting van 15 mei waren de heren Xavier Dekeuleneer, Christof Olivier en Luc Windmolders van het GSM Operators' Forum.

Door de diversiteit van de sprekers die aan bod kwamen tijdens de hoorzitting kreeg het parlement een degelijk overzicht van de verschillende aspecten met betrekking tot niet-ioniserende straling. Op basis van het verslag van deze hoorzitting (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1724/1*) wensen de indieners van het voorliggend voorstel van resolutie een nieuwe impuls te geven aan het maatschappelijk debat, het onderzoek, de voorlichting en de regelgeving met betrekking tot niet-ioniserende straling door de verschillende regeringen op te roepen werk te maken van een degelijk beleid ter zake.

Joke SCHAUVLIEGE

Patrick LACHAERT

Bart MARTENS

Else DE WACHTER

Rudi DAEMS

Jan PEUMANS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelezen het verslag van de hoorzitting over blootstelling aan niet-ioniserende stralingen van de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed;
- gelet op het voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Joachim Coens en Eric Van Rompuy en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende de inplanting van GSM-masten, aangenomen door de plenaire vergadering op 23 mei 2001;
- overwegende het voorstel van decreet van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen;
- gelet op de ongerustheid van omwonenden bij de inplanting van nieuwe bronnen van niet-ioniserende straling, zoals onder meer gsm-masten, en de vragen die rijzen bij de vergunningsprocedures voor nieuwe installaties;
- gelet op het gebrek aan objectieve informatie en het gebrek aan kennis bij de bevolking over niet-ioniserende straling;
- gelet op de hiaten in de kennis over de blootstelling aan en de mogelijke gevolgen van niet-ioniserende straling;
- gelet op de grotere beschikbaarheid van langdurige epidemiologische onderzoeken en de resultaten van deze studies en het beschikbaar komen van synthesestudies, zoals het ‘Bioinitiative Report’;
- gelet op de gekende risico’s, verbonden aan hoogspanningsleidingen, en de wetgeving ter zake in sommige ons omringende landen;
- sterk rekening houdend met het voorzorgsprincipe en het ALARA-principe (As Low As Reasonably Achievable) met betrekking tot niet-ioniserende straling;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° met betrekking tot informatieverstrekking aan de bevolking:

- a) voldoende informatie te verstrekken en toelichting te geven bij de verschillende stralingsniveaus, waaraan burgers al dan niet bewust worden blootgesteld;
- b) de inwoners en consumenten te informeren en te sensibiliseren over eenvoudige tips die de blootstelling aan straling kunnen verminderen, zoals het gebruik van een hands-free kit, het verwijderen van elektronische apparaten op het nachttafeltje, het ontraden van het gebruik van mobiele telefonie in de trein, bus, tram of auto enzovoort;
- c) bijzonder belang te hechten aan het ontraden van het gebruik van babyfoons en het gebruik van mobiele telefoons door kinderen;

2° met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek:

- a) het wetenschappelijk onderzoek ter zake uit te breiden naar de concrete blootstelling aan en de mogelijke gevolgen van niet-ioniserende straling in gebouwen, met bijzondere aandacht voor gevoelige groepen en het nodige gevolg te geven aan de aanbevelingen uit deze studies;
- b) een doorgedreven opvolging en inventarisatie van epidemiologisch onderzoeken wereldwijd en hiervan jaarlijks een onafhankelijke verslaggeving op te maken en beschikbaar te stellen;
- c) het eigen onderzoek, bijvoorbeeld door het Steunpunt Milieu en Gezondheid, naar de blootstelling aan en de effecten van niet-ioniserende straling te versterken en te integreren in het beleid;

3° met betrekking tot controle op de stralingsemissies verder toezicht te houden op de stralingsnormen tijdens en na het plaatsen van zendantennes en tussentijdse controles uit te

laten voeren naar de reële stralingsemissies, zowel door de afdeling Milieuinspectie van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie, als door het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) met verzoek aan de federale regering om dit grondig op te laten volgen;

4° met betrekking tot de inplanting van zendmasten:

- a) in het kader van de implementatie van de nieuwe norm (cf. infra) afstandsregels te bepalen die onder meer rekening houden of gedifferentieerd worden in relatie tot de aanwezigheid van kwetsbare groepen, zoals bij scholen, kinderdagverblijven, ziekenhuizen, rust- en verzorgingstehuizen enzovoort;
- b) de website www.sites.bipt.be, waar de locatie van de zendmasten te raadplegen is, permanent te actualiseren en beter toegankelijk te maken voor het grote publiek;
- c) de plaatsing van nieuwe zendmasten, die op dit moment niet vergunningsplichtig zijn, onderheving te maken aan een meldingsplicht en waarbij de aanvrager van de zendmast, indien de gemeente dit wenst, instaat voor de organisatie van een infoavond voor de omwonenden in aanwezigheid van de aanvrager;

5° met betrekking tot hoogspanningsleidingen:

- a) in het kader van adviesverlening en regelgeving maximaal aan te sturen op het ondergronds aanleggen van hoogspanningsleidingen;
- b) in het andere geval afstandregels in te voeren voor nieuwe bouwvergunningen in relatie tot de veldsterkte van bestaande hoogspanningsleidingen, rekening houdend met de adviezen van de Hoge Gezondheidsraad;

6° met betrekking tot de normering voor niet-ioniserende stralingen dringend werk te maken van het invoeren van een Vlaamse norm, die het toegelaten niveau van de elektrische veldsterkte voor hoogfrequente bronnen vastlegt op een grenswaarde van 3 V/m, naar analogie met de norm van het Brusselse Hoofdstedelijke

Gewest en zoals voorgesteld door de Hoge Gezondheidsraad, en aanvullend 0,6 V/m als streefwaarde in te voeren;

7° aan de bevoegde overheden te vragen:

- a) ervoor te zorgen dat de emissie van niet-ioniserende straling van toestellen duidelijk geïndiceerd wordt en geafficheerd wordt, in het bijzonder op de verpakking en reclame voor mobiele telefoons, DECT-toestellen, WiFi-installaties, en dergelijke;
- b) controles uit te voeren naar de correcte naleving tot indicatie van de stralingsniveaus en naar de correctheid van de geafficheerde stralingsniveaus van toestellen;
- c) streng toezicht te houden op de naleving van de code van goede praktijk betreffende de plaatsing van zendantennes en na te gaan of deze code geactualiseerd dient te worden naar aanleiding van de implementatie van nieuwe technieken, zoals UMTS (Universal mobile telecommunications system);
- d) er over te waken dat in het kader van de ontwikkelingsplannen voor het hoogspanningsnet, hoogspanningsleidingen zoveel mogelijk ondergronds worden aangelegd rekening houdend met alle mogelijkheden die de recente technologische ontwikkelingen bieden;
- e) na te gaan op welke wijze het ondergronds brengen van hoogspanningsleidingen kan bijdragen tot een gezondere leefomgeving en het ondergronds brengen van hoogspanningsleiding op te laten nemen in de ontwikkelingsplannen van Elia.

Joke SCHAUVLIEGE

Patrick LACHAERT

Bart MARTENS

Else DE WACHTER

Rudi DAEMS

Jan PEUMANS
